

Niniejsza karta bezpieczeństwa powstała w oparciu o wymagania Rozporządzenia (UE) 2023/988 w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (GPSR). Celem jest ochrona użytkowników przed potencjalnymi zagrożeniami wynikającymi z nieodpowiedniego użytkowania pilarek. Ostrzeżenia są sformułowane w sposób prosty i zrozumiały, dostępny dla szerokiego grona odbiorców, w tym osób starszych oraz osób z ograniczeniami ruchowymi.

Ostrzeżenia dotyczące bezpieczeństwa użytkowania PILAREK

Ogólne zagrożenia i środki ostrożności:

1. Ogólne środki bezpieczeństwa

- Pilarki używaj wyłącznie zgodnie z jej przeznaczeniem i instrukcją producenta.
- Przed pierwszym użyciem zapoznaj się dokładnie z instrukcją obsługi – zwracając szczególną uwagę na montaż i wymianę brzeszczotów lub łańcucha, dopuszczalne materiały i warunki użytkowania.
- Obsługa pilarki powinna być powierzona wyłącznie osobom dorosłym lub młodzieży powyżej 18 lat pod ścisłym nadzorem dorosłego – pilarki należą do najmniejbezpieczniejszych narzędzi domowych i zawodowych.
- Nie używaj pilarki w stanie zmęczenia, po spożyciu alkoholu ani leków wpływających na zdolność koncentracji i refleks.
- Nigdy nie modyfikuj urządzenia – szczególnie nie usuwaj ani nie omijaj żadnych osłon, blokad i zabezpieczeń.
- Przed uruchomieniem upewnij się, że brzeszczot, tarcza lub łańcuch są prawidłowo zamocowane i odpowiednio napięte (pilarki łańcuchowe).
- Nigdy nie używaj pilarki jedną ręką – zawsze trzymaj urządzenie obydwiema rękami, korzystając z uchwytu głównego i pomocniczego.

2. Środki ochrony indywidualnej - obowiązkowe wyposażenie

- Zawsze zakładaj okulary ochronne lub gogle podczas pracy z pilarką – odpryski drewna, metalu i pyłu mogą spowodować trwałe uszkodzenie wzroku.
- Przy pracy z pilarką tarczową i szablą obowiązkowo używaj przyłbicy ochronnej (twarzowej) – odpryski mogą lecieć z dużą prędkością.
- Używaj naszników lub stoperów do uszu – pilarki generują poziom hałasu przekraczający 90–110 dB, powodując trwałe uszkodzenie słuchu.
- Używaj maski przeciwpyłowej klasy minimum P2 – pył drzewny jest potencjalnie rakotwórczy przy długotrwałej ekspozycji; przy wcinaniu materiałów budowlanych zawierających krzemionkę stosuj maskę P3.
- Zakładaj solidne, zakryte obuwie ze stalowym noskiem – upadające narzędzie lub odłamki materiału mogą poważnie zranić stopę.
- Zakładaj odzież z ciasno przylegającymi rękawami i nogawkami – luźna odzież może zostać pochwycona przez obracające się lub poruszające się ostrze.
- PRZY PILARCE ŁAŃCUCHOWEJ obowiązkowo zakładaj spodnie antyprzecięciowe (kevlarowe), nagolenniki ochronne, rękawice antyprzecięciowe, kask z przyłbicą i ochroną słuchu oraz obuwie ochronne z ochroną antyprzecięciową – te środki ochrony są bezwzględnie wymagane i mogą uratować życie.

3. Zagrożenia mechaniczne - pilarki tarczowe

- **OSTRZEŻENIE KRYTYCZNE:** Tarcza pilarki tarczowej obraca się z prędkością 4000–6000 obr./min – kontakt z obracającą się tarczą powoduje natychmiastowe, głębokie przecięcia; każde cięcie wykonuj z maksymalną ostrożnością.

- Zawsze używaj i utrzymuj w dobrym stanie osłon tarczy – górna osłona stale i dolna osłona ruchoma (automatyczna) chronią przed kontaktem z tarczą; nigdy nie usuwaj ani nie blokuj dolnej osłony.
- Reakcja odbicia (kickback) pilarki tarczowej – gdy tarcza się zablokuje lub zaklinuje w materiale, pilarka może gwałtownie odrzucić się do tyłu w stronę operatora; trzymaj obydwoma rękami i nigdy nie stój bezpośrednio za pilarką podczas cięcia.
- Przed wycięciem oznacz linie cięcia i sprawdź, czy pod materiałem nie ma przeszkód (gwoździe, śruby, kable elektryczne) – kontakt tarczy z metalem może spowodować wyrzucenie odłamków i uszkodzenie tarczy.
- Zawsze używaj prowadnicy lub kątownika przy wycięciach wymagających precyzji – niekontrolowane lub krzywe cięcie zwiększa ryzyko zakleszczenia się tarczy.
- Ustaw głębokość cięcia na minimum niezbędne do przecięcia materiału – tarcza powinna wystawać poza materiał nie więcej niż o 3–5 mm.
- Po wyłączeniu nie odkładaj pilarki, dopóki tarcza nie zatrzyma się całkowicie.

4. Zagrożenia mechaniczne - wyrzynarki i pilarki szablaste

- Brzeszczot wyrzynarki i pilarki szablastej porusza się ruchem posuwisto-zwrotnym z dużą prędkością – nigdy nie dotykaj brzeszczotu podczas pracy ani bezpośrednio po zatrzymaniu.
- Wyrzynarki i pilarki szablaste mogą wykazywać tendencję do drgań podczas cięcia – trzymaj urządzenie mocno obydwoma rękami i dociskaj stopkę do ciętego materiału.
- Przy wymianie brzeszczotu zawsze odłącz urządzenie od zasilania lub wyjmij akumulator – brzeszczot jest ostry nawet po zużyciu.
- Nie wyginaj brzeszczotu podczas cięcia – może się złamać i wyrzucić odłamek z dużą prędkością.
- Sprawdź stan brzeszczotu przed każdym użyciem – pęknięta, wygięta lub stępiona brzeszczot wymaga natychmiastowej wymiany.
- Zabezpiecz cięty materiał przed przemieszczeniem – niezabezpieczony materiał może się przesunąć i zaklinować brzeszczot.

5. Zagrożenia mechaniczne - pilarki łańcuchowe

- **OSTRZEŻENIE KRYTYCZNE:** Pilarka łańcuchowa jest jednym z najniebezpieczniejszych narzędzi – łańcuch tnący porusza się z prędkością do 25 m/s; kontakt z łańcuchem powoduje natychmiastowe, głębokie rany cięte; zawsze stosuj komplet środków ochrony indywidualnej.
- Odrzut (kickback) pilarki łańcuchowej – gdy czubek prowadnicy zetknie się z twardym obiektem lub zostanie ściśnięty, pilarka może gwałtownie odskoczyć ku gorze i w stronę operatora; trzymaj pewnie obydwoma rękami i nigdy nie tnij czubkiem prowadnicy bez odpowiedniego przeszkolenia.
- Zawsze aktywuj hamulec łańcucha (przednia osłona ręki) przed każdym uruchomieniem i sprawdź, czy działa prawidłowo – hamulec łańcucha zatrzymuje łańcuch w ułamku sekundy przy odrzucie.
- Nie używaj pilarki łańcuchowej powyżej linii barków – utrata kontroli przy pracy nad głową grozi śmiertelnym wypadkiem.
- Przed wycięciem usuń z otoczenia wszystkie przeszkody (gałęzie, kable, sznury), o które można się potknąć.
- Przy ścinaniu drzew zawsze planuj kierunku upadku drzewa i drogę ucieczki – ustaw się bokiem do kierunku upadku, nigdy za drzewem.
- Regularnie sprawdzaj napięcie łańcucha – zbyt luźny łańcuch może zsunąć się z prowadnicy; zbyt napięty powoduje nadmierne zużycie i może pęknąć.

6. Zagrożenia elektryczne - pilarki sieciowe

- Podłączaj pilarkę wyłącznie do gniazdka elektrycznego o napięciu zgodnym z wymaganiami producenta (zazwyczaj 220–240 V AC, 50 Hz).
- Nie używaj pilarki z uszkodzonym przewodem zasilającym, wtykiem lub obudowa – natychmiast zaprzestań użytkowania i skontaktuj się z autoryzowanym serwisem.
- Nie dotykaj wtyczki ani przewodu zasilającego mokrymi rękami.
- Zawsze prowadź kabel zasilający za sobą, z dala od linii cięcia – kabel może zostać przecięty przez tarcze lub brzeszczot.
- Przed wycięciem w ścianach, podłogach i sufitach sprawdź przebieg instalacji elektrycznej, wodnej i gazowej za pomocą detektora instalacji.
- Nie używaj pilarki sieciowej w wilgotnym otoczeniu ani na zewnątrz podczas deszczu.

7. Zagrożenia związane z akumulatorem - pilarki akumulatorowe

- Ładuj akumulator wyłącznie za pomocą ładowarki dołączonej przez producenta lub zgodnej z jego specyfikacją.
- Nie ładuj akumulatora bez nadzoru przez bardzo długi czas ani w pobliżu materiałów łatwopalnych.
- W przypadku wykrycia wzdęcia akumulatora, dymu, zapachu spalinowego – natychmiast odłącz ładowarkę i odizoluj akumulator.
- Nie narażaj akumulatora na ekstremalne temperatury ani działanie wiórów i odprysków podczas cięcia.
- Przechowuj akumulator z poziomem naładowania ok. 40–60%, jeśli pilarka nie będzie używana przez dłuższy czas.

8. Zagrożenia pożarowe - pilarki spalinowe

- Nie uruchamiaj pilarki spalinowej w zamkniętych pomieszczeniach – silnik spalinowy emituje tlenek węgla (CO), który jest śmiertelnie trujący.
- Tankuj pilarkę spalinową wyłącznie przy wyłączonym i ostygniętym silniku, na zewnątrz, z dala od źródeł ognia, iskier i papierosów.
- Nie tankuj podczas pracy silnika.
- Przechowuj paliwo w zatwierdzonych, szczelnych pojemnikach na paliwo, z dala od źródeł ciepła i otwartego ognia.
- Układ wydechowy pilarki spalinowej silnie się nagrzewa – nie dotykaj go podczas pracy i przez długi czas po wyłączeniu; nie kładź pilarki na suchej trawie lub liściach po użyciu.

9. Bezpieczna technika cięcia

- Przed wycięciem zawsze zabezpiecz cięty materiał przed przemieszczaniem – użyj koźłów, ścisków lub imadła; nigdy nie trzymaj ciętego materiału rękaw.
- Upewnij się, że obszar pod ciętym materiałem jest wolny – odcięty fragment nie powinien spaść na kabel, nogi ani inne przeszkody.
- Nie wymuszaj cięcia nadmiernym naciskiem – pozwól urządzeniu pracować własną prędkością; nadmierny nacisk może zaklinować brzeszczot lub tarcze i spowodować reakcję odbicia.
- Przy wycięciach ukośnymi używaj odpowiedniej prowadnicy lub kątownika – niekontrolowane cięcie ukośne zwiększa ryzyko zakleszczenia.
- Przy pracy na wysokości używaj stabilnej drabiny lub rusztowania i nigdy nie wyciągaj się nadmiernie podczas cięcia.

10. Zagrożenia zdrowotne

- Wycinanie drewna, płyt wiórowych i MDF generuje pył drzewny – przy długotrwałej ekspozycji zwiększa ryzyko zachorowania na raka zatok i jamy nosowej; używaj maski P2 lub P3.

- Wycinanie materiałów budowlanych (beton, cegła, gips) generuje pył krzemionkowy – długotrwała ekspozycja powoduje pylicę płuc (krzemice); używaj maski P3.
- Stare płyty budowlane i izolacje mogą zawierać azbest – nie tnij takich materiałów bez konsultacji ze specjalistą i bez odpowiedniego sprzętu ochronnego.
- Stare powłoki malarskie mogą zawierać ołów – wycinanie bez maski P3 grozi zatruciem ołowiem.
- Podłącz pilarkę do odkurzacza przemysłowego z filtrem HEPA (jeśli urządzenie posiada wyjście odsyłające) – znacznie zmniejsza to ilość pyłu w powietrzu.
- Zapewnij skuteczną wentylację pomieszczenia podczas wycinania i przez czas po zakończeniu pracy.

11. Hałas i wibracje

- Pilarki generują poziom hałasu przekraczający 90–110 dB – bezwzględnie używaj ochrony słuchu (nauszniki lub stopery) podczas każdej sesji wycinania.
- Pilarki generują silne wibracje przenoszone na dłonie i ramiona – długotrwała ekspozycja może prowadzić do zespołu wibracyjnego (choroba Raynauda) i uszkodzeń nerwów.
- Rób regularne przerwy podczas intensywnej pracy – co 20–30 minut przerwa trwająca co najmniej 10 minut.
- Wybieraj pilarki z systemem redukcji wibracji przy planowaniu długotrwałych prac.

12. Konserwacja i przechowywanie

- Przed czyszczeniem, wymiana brzeszczotu, tarczy lub łańcucha zawsze odłącz urządzenie od zasilania lub wyjmij akumulator.
- Przy pilarce łańcuchowej regularnie sprawdzaj napięcie łańcucha, jego stan techniczny i napnij go zgodnie z zaleceniami producenta.
- Regularnie smaruj łańcuch pilarki łańcuchowej olejem do łańcucha – praca bez oleju niszczy łańcuch i prowadnicę oraz zwiększa ryzyko ich pęknięcia.
- Regularnie sprawdzaj stan brzeszczotów i tarcz – wymień zużyte, pęknięte lub tępe ostrza przed kolejnym użyciem.
- Przechowuj pilarki w suchym miejscu, z dala od wilgoci i dzieci.
- Przy pilarce łańcuchowej zakładaj na prowadnicę z łańcuchem pokrowiec ochronny podczas transportu i przechowywania.
- Przy pilarce spalinowej przed sezonowym przechowywaniem opróżnij zbiornik paliwa lub dodaj stabilizator paliwa.

13. Utylizacja

- Nie wyrzucaj pilarki elektrycznej lub akumulatorowej do zwykłego kosza na śmieci – podlega selektywnej zbiórce odpadów elektrycznych i elektronicznych (WEEE). Oddaj do punktu zbiórki lub sklepu prowadzącego zbiórkę.
- Akumulatory litowe wymagają oddzielnej utylizacji jako odpad niebezpieczny – oddaj do dedykowanego punktu zbiórki baterii.
- Pilarki spalinowe przed utylizacją opróżniaj – oddaj zużyty olej i paliwo do punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych.
- Metalowe elementy (tarcze, brzeszczoty, łańcuchy) oddaj do zbiórki metali.

14. Ostrzeżenia dla szczególnych grup użytkowników

- Dzieci i młodzież poniżej 18 lat nie powinni obsługiwać pilarek – szczególnie pilarek łańcuchowych i tarczowych, które należą do najniebezpieczniejszych narzędzi.
- Osoby bez doświadczenia w obsłudze pilarek łańcuchowych powinny przed pierwszym użyciem odbyć szkolenie z zakresu bezpiecznej pracy z tą pilarką – błędy przy obsłudze pilarki łańcuchowej mogą mieć śmiertelne konsekwencje.

- Osoby starsze oraz z ograniczeniami ruchowymi lub osłabionym uchwytem powinny zachować szczególną ostrożność – reakcja odbicia wymaga dużej siły fizycznej do utrzymania kontroli nad pilarką.
- Osoby z chorobą Raynauda lub innymi problemami z krążeniem w rękach powinny ograniczyć czas pracy z urządzeniami wibracyjnymi i stosować rękawice antywibracyjne.
- Kobiety w ciąży powinny unikać pracy z pilarkami – wibracje, hałas, pył i ewentualne substancje toksyczne w pyłe mogą być szkodliwe dla płodu; skonsultuj się z lekarzem.
- Osoby z chorobami układu oddechowego (astma, POChP) powinny szczególnie zadbać o skuteczną ochronę dróg oddechowych i wentylację pomieszczenia.
- Jeśli pilarka działa nieprawidłowo (dym, zapach spalinowy, iskrzenie wewnętrzne, nadmierne wibracje, nienormalne dźwięki, pęknięcie tarczy lub łańcucha) – natychmiast wyłącz urządzenie, odłącz od zasilania i skontaktuj się z autoryzowanym serwisem.

Znaczenie stosowania się do ostrzeżeń

Zastosowanie się do powyższych ostrzeżeń minimalizuje ryzyko uszkodzeń ciała, awarii urządzenia oraz strat materialnych. Ignorowanie zaleceń może prowadzić do poważnych zagrożeń zdrowotnych i materialnych. Dbaj o bezpieczeństwo swoje i swoich bliskich.